

Jak nechránit přírodu

Petr Havel, Asociace soukromého zemědělství

Je-li možné nějak stručně charakterizovat současnou politiku ministerstva životního prostředí, pak je to cílené a zákony podpořené zvyšování vyděračského potenciálu ekologů ve spojení s podnikáním, ale i třeba jen běžným životem na českém a moravském venkově.

Na první pohled to tak ale nevypadá. Obvykle velmi agresivní ekologové mlčí, takže mediální obraz dění na ministerstvu je opticky pozitivní. Ostatní kritiky pak umlčí cenzura, o kterou se pilně starají všudypřítomní nosiči vody, aby se zavděčili svým chlebozárcům. Bohužel, stamiliony úplatků rozdělených mezi ekologů a nosiče vody nemohou zakrýt skutečnosti, o nichž sice ještě v současné době většina společnosti netuší, že už jsou na papíře, již letos je ale všichni pocítí.

Nepochybně největší negativní dopad bude mít schválená podoba zákona o posuzování vlivů na životní prostředí (EIA), která – a to je pro stávající ministerstvo zcela typické – na jednu stranu nad rámec legislativy EU jakoby chrání přírodu a krajinu, na druhou stranu ale dává dosud netušenou moc nevládním organizacím k tomu, aby prakticky jakýkoli projekt, byť s minimálním dopadem na životní prostředí, zablokovaly. Je přitom samozřejmě jasné, že nějaké projekty vznikají budou a EIA „bude v těchto případech O.K.“. Především ale v těch případech, kdy tvůrce projektu zaplatí ekologům dostatečně velké výpalné, aby projekt „pustili“. Je bohužel i nasnadě, že kdo na výpalné mít nebude, bude mít pramálo šancí třeba jen opravit kurník pro slepice. To ale není vše. Schválený rozpočet ministerstva počítá s masivní podporou, v řádech stovek milionů korun na projekty, které by bylo možné shrnout jako podpora tisíců různých webových stránek v rámci takzvané osvěty veřejnosti, což vytváří nebývalý prostor k mediální masáži laické veřejnosti tak, aby se vhodně připravila půda právě pro zmiňované výpalné.

Samozřejmě, že všichni ochránci přírody nejsou „debilové“, abych použil dnes již obvyklý slovník pražské primátorky za hnutí ANO. Osvěta společnosti v ochraně přírody je skutečně v podmínkách ČR, která si v minulosti se vztahem k přírodě a krajině nedělala moc problémů, velmi potřebná. Záleží však na tom, kdo jí bude dělat a v zájmu koho bude osvěta naplňována. Z toho, co se rýsuje, to ale zatím vypadá, že ochrana přírody a krajiny je v podání ministerstva spíše marketingovým projektem než vážně míněnou snahou o zlepšení informovanosti lidí.

Důkazem jsou kromě EIA prakticky všechny návrhy zákonů, které ministerstvo poslalo do legislativního procesu, včetně těch, které jsou ještě v procesu schvalování či se teprve připravují. Prvním testem byl přitom zákon na ochranu zemědělského půdního fondu, který ve svém původní podobě dával dosud nevídaný prostor pro nevratné zničení kvalitní zemědělské půdy v ČR – ve prospěch průmyslové lobby. Nakonec byla i díky ministerstvu zemědělství schválena podoba měkčí, za současné politické konstelace asi realistická, ale i tak – špatná. Druhým testem je původní podoba návrhu zákona o odpadech – kdyby se takový návrh prosadil, stálo by to ročně celou společnost opakovaně mnoho miliard korun ročně a krajinu by to spíš poškodilo (jen pro připomínku – jde o sedimenty z toků, kal z čistíren odpadních vod a také třeba o žumpy), včetně toho, že by se zvýšilo riziko povodní. V přípravě je také zákon o národních parcích, který má sjednotit pravidla pro všechny tuzemské parky, ačkoli každý z nich je svým charakterem naprosto jiný. To samozřejmě žádoucí identitě parků ani náhodou nepomůže. Záměrem je také vyhlásit nový park Křivoklátsko, přestože jeho jedinečnost je spoluvytvářena po staletí také lidskou činností, kterou však vždy existence národního parku omezuje. Kam se tedy člověk podívá, musí konstatovat nekompetentnost a skryté nahrávky průmyslové lobby včetně legitimizovaných prvků monopolizace, což konstatuje mimo jiné Česká asociace odpadového hospodářství. Proprůmyslovou pozici ministerstva již také leckde zavnímali – a projekty, které byly ještě loni odmítány, jsou najednou hodnoceny zcela opačně – třeba průmyslový areál kousek za Prahou, v Měšicích.

Jenže ochrana přírody není byznys, ale vztah k životnímu prostředí, tomu odpovídající znalosti a jejich aplikace na základě odpovědnosti nejen za současnost, ale i za budoucnost. To vše v politice ministerstva chybí, byť i tam nepochybně existují lidé, kteří si takové hodnocení nezaslouží. Jejich hlas ale není slyšet – a my všichni to mlčení „prostě zaplatíme“.